

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/518/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812221088
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubinyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3812221088.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Ivana Kubínyiho, sudkyne JUDr. Emílie Zimovej, a sudkyne JUDr. Gabriely Janákovvej v právnej veci navrhovateľa: D. H. N., s.r.o., so sídlom G., B. 5, IČO 35724803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o. Bratislava, Údernícka č. 5, proti odporcom v 1/ rade: N. I., nar. XX.X.XXXX, bytom V., E. XXX/XX, v 2/ rade: Z. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., E. XXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcov: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS so sídlom Prešov, Važecká č. 16, IČO 42 176 778, odporcovia v 1/ a 2/ rade i vedľajší účastník na strane odporcov zastúpení JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom so sídlom Lučenec, J. Kráľa č. 5/A, o zaplatenie 464,85 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 25. septembra 2014, č.k. 16C/3/2013-220, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti veci samej, t.j. v zamietavom výroku, potvrdzuje.
- II. Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti, t.j. vo výroku o trovách konania ruší a v tejto časti vracia okresnému súdu na ďalšie konanie.
- III. Odporcom a vedľajšiemu účastníkovi na ich strane náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrhu čiastočne vyhovel a odporcov zaviazal solidárne zaplatiť navrhovateľovi 38,74 eur s príslušným úrokom z omeškania (výrok I.), samostatným výrokom návrh v prevyšujúcej časti zamietol (výrok II.) a navrhovateľa zaviazal zaplatiť odporcom a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania (výroky III.).

Rozhodol tak o návrhu, ktorým navrhovateľ uplatnil dlh z úveru poskytnutého odporcovi zo strany právneho predchodcu navrhovateľa na základe úverovej zmluvy zo dňa 10.12.2004. Napadnuté rozhodnutie v zamietavej časti odôvodnil konštatovaním spotrebiteľského charakteru úverovej zmluvy (§ 23a ods. 1 a 2 Zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa) a premlčaním práva podľa ustanovení § 100 a § 101 občianskeho zákonníka. Uznaniu dlhu predloženému zo strany navrhovateľa nepriznal účinky predĺženia premlčacej doby v zmysle ustanovenia § 110 ods. 1 občianskeho zákonníka, pretože zistil, že podpis odporkyne 1/ na uznaní dlhu nie je jej a súčasne považoval uznanie dlhu za právny úkon urobený v rozpore s dobrými mravmi (§ 39 OZ). Dosiahnutie podpísania dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku vyhodnotil ako nekalú obchodnú praktiku z dôvodu nedostatku odbornej starostlivosti na strane navrhovateľa. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. v spojení s vyhláškou č. 655/2004 Z.z.

Proti rozsudku, a to do zamietavého výroku a výroku o trovách konania podal v zákonnej lehote prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie navrhovateľ, ktorý navrhol jeho zmenu, prípadne

zrušenie a vrátenie veci okresnému súdu na ďalšie konanie. Žiadal tiež náhradu trov odvolacieho konania. Súdu prvého stupňa vyčítal nesprávne právne posúdenie veci a nedostatočné zistenie skutkového stavu. V odvolaní citoval ustanovenia § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 558 Občianskeho zákonníka. Zotrval na svojom stanovisku, že odporca 1/ podpísal 05.12.2011 dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznanie záväzku, prostredníctvom ktorej uznal svoj záväzok voči navrhovateľovi vzniknutý zo zmluvy o úvere uzavretej so Slovenskou sporiteľňou a.s. vo výške 1.149,54 eur čo do dôvodu a výšky a zaviazal sa splatiť svoj záväzok. Vyslovil názor, že predmetná dohoda spĺňa všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje pre platnosť uznania dlhu zo strany dlžníka, teda má písomnú formu, vyplýva z nej dôvod vzniku pohľadávky, výška pohľadávky a prísľub dlžníka. Zároveň odporca potvrdil vedomosť o premlčaní dlhu a následkoch s tým spojenými. Došlo preto k nespochybniteľnému uznaniu dlhu, pričom na to, aby nastali právne účinky spojené s uznaním práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta zákon nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu, keďže uznanie práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka nemožno stotožňovať s inštitútom uznania dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka, čo potvrdzujú aj odlišné právne dôsledky, ktoré s nimi zákon spája.

Súdu prvého stupňa navrhovateľ tiež vyčítal nesprávny záver o aplikácii občianskeho zákonníka. Vzhľadom na dátum uzavretia zmluvy dňa 10.12.2004 sa na túto zmluvu nevzťahovali ustanovenia § 52 až § 54 OZ. Navrhovateľ tiež poukázal na povahu úverovej zmluvy ako absolútneho obchodu a potrebu posúdenia otázok premlčania podľa Obchodného zákonníka.

Navrhovateľ nesúhlasil ani s výrokom o náhrade trov konania a trovy právneho zastúpenia odporcu a vedľajšieho účastníka považoval za neúčelné.

Odporcovia a vedľajší účastník sa k odvolaniu nevyjadrili.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a zistil, že rozsudok okresného súdu je potrebné v napadnutej časti o veci samej potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pretože je v tomto výroku vecne správny. V napadnutom výroku o trovách konania rozsudok zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. Rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu.

Rozsudok alebo uznesenie, ktorým sa končí konanie vo veci samej, možno v zmysle ustanovenia § 205 ods. 2 O.s.p. odôvodniť len okolnosťami uvedenými pod písmenami a/ až f/ citovaného zákonného ustanovenia.

Podľa obsahu odvolania uplatňuje navrhovateľ odvolací dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení veci (dôvod na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.). Dôvod na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. je podľa súdnej praxe daný v prípade mylnej aplikácie a výkladu právnej normy na zistený skutkový stav alebo použitie právnej normy, ktorú na skutkový stav vôbec nemožno použiť.

V prejednávanej veci nie je sporné, že odporcovia bol dlžníkmi Slovenskej sporiteľne, a to na základe zmluvy o úvere zo dňa 10.12.2004. Navrhovateľ na základe zmluvy o postúpení pohľadávok nadobudol pohľadávku, pričom nárok sa stal splatným 20.11.2009.

Medzi účastníkmi bola uzavretá dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku dňa 5.12.2011, ktorou odporca 1/ uznal čo do právneho dôvodu a výšky záväzok voči navrhovateľovi, ktorý vznikol na základe zmluvy uzatvorenej s pôvodným veriteľom. V bode 3 vyhlásil, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch.

Súd prvého stupňa sa dôvodne zaoberal charakterom uplatnenej pohľadávky a tento podľa § 23a ods. 1 a 2 Zák. č. 634/1992 Zb. správne posúdil ako nárok zo spotrebiteľskej zmluvy. Právny vzťah medzi účastníkmi je vzťah zo spotrebiteľskej (typovej) zmluvy v zmysle uvedeného ustanovenia, a preto je potrebné na tento právny vzťah aplikovať ustanovenia, ktoré spravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru, teda prednostne Občiansky zákonník. Tieto ustanovenia je potrebné aplikovať aj na právne úkony, ktoré bezprostredne nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu, teda aj na právny úkon uznania dlhu, na ktorej skutočnosti nič nemení postúpenie pohľadávky na iný subjekt.

Navrhovateľom predložená dohoda o splátkach je typickým formulárovým ošetrením vzniknutého stavu, kedy sa na podpis spotrebiteľovi predkladá zdanlivo výhodný formulár o splátkach, avšak obsahujúci

aj ďalšie dojednania s dopadom na právne postavenie spotrebiteľa. Pri vyhodnocovaní praktiky veriteľa súd prihliada na úroveň priemerného spotrebiteľa (Smernica Rady a EP 2005/29, bod 18 preambuly), kedy hrozí nebezpečenstvo, že takýto spotrebiteľ podpíše dokument sledujúci dosiahnutie splátok a neprikladajúc význam ostatným obsiahnutým dojednaniám. V skutočnosti ide podľa citovanej Smernice o nekalú obchodnú praktiku a absentuje odborná starostlivosť dodávateľa. Aj v danom prípade dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku treba považovať za formulárový dokument, ktorý má zdanlivo pôsobiť ako ústupok odporcu vo forme povolenia splátok dlhu, avšak jeho cieľom je dosiahnutie uznania záväzku a tým predĺženie premlčacej lehoty na uplatnenie nároku. Z jej textu je zrejmé, že ide o formulár, ktorý navrhovateľ používa vo vzťahu k neurčitému počtu dlžníkov. Ak dlžník podpisuje takúto dohodu, nerobí to z dôvodu, aby uznal svoj záväzok, ale aby dosiahol splátky svojho dlhu. Uznanie záväzku je cieľ sledovaný predovšetkým veriteľom a nie dlžníkom a keďže ide o predformulované tlačivo, dlžník pri uzatváraní dohody o splátkach nemôže jeho obsah ovplyvniť.

Aj keď odporca 1/ podpísal dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznanie záväzku, v ktorom uviedol, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch, takáto dohoda je v rozpore s dobrými mravmi. Text dohody je podpísaný na dopredu navrhovateľom pripravený formulár, vyťačený drobným písmom, ktorého obsah nemôže spotrebiteľ ovplyvniť. Zároveň je vždy potrebné prihliadnuť aj na okolnosti, za ktorých takýto úkon vznikol. Dohoda, týkajúca sa uznania dlhu, nebola iniciovaná odporcom ako spotrebiteľom, ktorý jej uzavretím nič nezískal, ale naopak zhoršil svoje postavenie.

Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa pre účely zákona o ochrane spotrebiteľa rozumie aj konanie, ktoré je v rozpore so zžitými tradíciami, a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel poctivého obchodu, uznávaných pri predaji výrobku alebo poskytovaní služby, alebo konanie, ktoré môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklostí a praxe, môže privodiť výraznú nerovnosť zmluvných strán, ako aj porušovanie zmluvnej slobody.

V prejednávanej veci nedošlo k dobrovoľnému rozhodnutiu so znalosťou veci zo strany dlžníka uznať premlčaný dlh, ale naopak navrhovateľ v snahe vyhnúť sa novej námietke premlčania a zamietnutia žaloby inkorporoval do dohody o splátkach vyhlásenie o uznaní dlhu, a to spôsobom v spotrebiteľskom vzťahu nedovoleným spočívajúcim v nekalej obchodnej praxi.

Za daných okolností preto súd prvého stupňa postupoval správne, keď prihliadol na námietku premlčania vznesenú v konaní a návrh na začatie konania zamietol podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa právo premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej. V zamietavom výroku o veci samej preto krajský súd napadnuté rozhodnutie potvrdil.

Ohľadom napadnutého výroku o trovách vedľajšieho účastníka a odporcov, krajský súd preskúmaním napadnutého rozhodnutia zistil, že súd prvého stupňa nevychádzal z doterajšej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, podľa ktorej v konaní, kde na strane účastníka vystupuje ako vedľajší účastník združenie na ochranu spotrebiteľa a účastník i združenie využívajú platenú právnu pomoc advokáta s identickým obsahom, sú účelne vynaložené trovy právneho zastúpenia len na strane toho, komu bola právna pomoc v konaní poskytnutá skôr (napr. 17Co 895/2015 zo dňa 16.6.2016). Vzhľadom na uvedené krajský súd napadnuté rozhodnutie okresného súdu v časti trov konania zrušil a vrátil v tejto časti okresnému súdu na ďalšie konanie, v ktorom okresný súd nanovo posúdi účelnosť trov právneho zastúpenia na strane odporcov (neskôr zastúpených tým istým advokátom ako vedľajší účastník) a rozhodne o trovách konania v zmysle právneho názoru tu uvedeného.

V odvolacom konaní úspešným odporcom a vedľajšiemu účastníkovi krajský súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože ju nežiadali (§ 224 ods. 1 v spojení s ust. § 151 O.s.p.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.